

UPPGÖRANDET
AV PERSONLIGA
STUDIEPROGRAM
2000

GRUNDER FÖR UPPGÖRANDET
AV PERSONLIGA STUDIEPROGRAM

UTBILDNINGSTYRELSEN 2000

Pärm: Universitetstryckeriet
Innehåll: Oy Edita Ab
Helsingfors 2000

ISBN 952-13- 0884-2

INNEHÅLL

1 § Principer för uppgörandet av personliga studieprogram	7
2 § Klarläggning av utgångsnivån	7
3 § Parterna.....	7
4 § Genomförandet av personliga studieprogram	7
5 § Sekretessbelagda uppgifter	8
6 § Speciella arrangemang.....	8

BILAGA

Information om personliga studieprogram.....	9
--	---

1 § Principer för uppgörandet av personliga studieprogram

Utbildningsanordnaren skall se till att varje studerande har ett skriftligt personligt studieprogram, som omfattar en inlärningsplan och en plan för fristående yrkesprov.

I inlärningsplanen antecknas den examen eller examensdel, enligt vars grunder de studerande vill uppnå en bestämd yrkesskicklighet, och anges hur de ämnar uppnå det kunnande som saknas. I inlärningsplanen skall målen för inlärnning i arbetet fastställas för studerande inom förberedande utbildning. Man skall följa med hur inlärningsplanen förverkligas och vilka framsteg de studerande gör och vid behov skall planen justeras.

I planen för fristående yrkesprov skall anges vilka prov de studerande avlägger samt var, när och hur de avläggs. Man skall följa med hur planen för fristående yrkesprov förverkligas och vilka framsteg de studerande gör och vid behov skall planen justeras.

2 § Klarläggning av utgångsnivån

Utgångspunkten för ett personligt studieprogram är den yrkesskicklighet som de studerande har uppnått genom arbete och genom andra erfarenheter samt genom tidigare studier.

Utgångsnivån klarläggs också för studerande som vill avlägga examen utan att ha deltagit i förberedande utbildning. Utgående från denna klarläggning uppmanas de studerande antingen att avlägga examen eller att delta i förberedande utbildning.

Yrkesskickligheten avgörs enligt de dokument som de studerande visar upp och enligt den bedömning av utgångsnivån som utbildningsanordnaren arrangerar.

3 § Parterna

Det personliga studieprogrammet skall göras upp i samarbete mellan de studerande och utbildningsanordnaren och vid behov deltar också en representant för den som anskaffar utbildningen. Samtliga parter skall underteckna studieprogrammet.

4 § Genomförandet av personliga studieprogram

Utbildaren och studeranden skall medan studierna pågår och när de avslutas vid sina diskussioner bedöma hur det personliga studieprogrammet förverkligas. Vid behov skall det personliga studieprogrammet ändras och ändringarna skall bekräftas med samtliga parters underskrifter.

5 § Sekretessbelagda uppgifter

Inlärningsplanen och planen för fristående yrkesprov skall vara tillgängliga för

studeranden, utbildningsanordnaren och den som anskaffar utbildningen. Dessa planer skall inte innehålla sådana sekretessbelagda uppgifter som avses i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet.

Vid diskussionerna om personliga studieprogram behandlas endast sådana frågor som väsentligt inverkar på framgången i studierna och på avläggandet av examina.

6 § Speciella arrangemang

Vid klarläggningen av utgångsnivån bör man försöka definiera de studerandes läs- och skrivsvårigheter samt de skillnader i språkkunskaper, som beror på kultur- och språkbakgrunden.

Kultur- och språkbakgrunden eller läs- och skrivsvårigheter får inte utgöra ett hinder för de studerande att delta i en examen eller i utbildning som förbereder för denna examen.

Separata bestämmelser har utfärdats om de studerandes personliga studieprogram vid läroavtalsutbildning. Vid läroavtalsutbildning som syftar till examen skall det som här tidigare har bestämts beaktas i tillämpliga delar.

Information om personliga studieprogram

Ett personligt studieprogram (psp) utgör ett hjälpmedel för framgångsrika studier och för engagemang i studierna. Uppgörandet av ett personligt studieprogram utgör en gemensam problemlösningsprocess, som baserar sig på mångsidig växelverkan. I studieprogrammet definieras målen för inläringen och de bästa sätten att uppnå dessa mål.

De personliga studieprogrammen utgör såväl en utredning om tillgodoräknande och motsvarigheter som en utvecklingsplan för de studerande, avsedd att stöda deras karriärplanering och självbedömning.

De personliga studieprogrammen har ett nära samband med läroplanen för respektive läroanstalt.

Ett personligt studieprogram har formen av ett studieavtal: studieprogrammet utgör ett dokument som kan jämföras med ett avtal mellan studeranden och utbildningsanordnaren och vid behov utgör också den som anskaffar utbildningen en part i avtalet. På detta sätt tryggar god psp-praxis också rättsskyddet för studeranden och för läraren.

Den som anordnar utbildningen ansvarar för att tillräckligt kunnande och behövliga resurser finns att tillgå när de personliga studieprogrammen skall göras upp.

Vid bedömningen av utgångsnivån tillämpas olika slag av ändamålsenliga metoder såsom tester och vid behov anlitas utomstående bedömare.

Tidigare avlagda examensdelar, som följer de gällande examensgrunderna, och på annat sätt förvärvat kunnande beaktas i full omfattning. Tidigare förvärvat kunnande kontrolleras med avseende på tidsenlighet.

Handledning:

Anskaffningsavtalet tryggar de studerandes möjligheter till handledning, som hjälper dem att vägleda sig själva i olika situationer i samband med studierna. De studerande har vid sina diskussioner på tumenhand med läraren möjlighet att öppet och förtroendefullt ta upp alla frågor och problem som gäller studierna.

När de personliga studieprogrammen uppgörs och genomförs beaktas det som de studerande har berättat om sin livssituation. Dessa fakta skrivs inte in i de personliga studieprogrammen.

Uppgifter som gäller studerandens livssituation kan endast med studerandens tillstånd utbytas mellan utbildningsanordnaren och den som anskaffar utbildningen samt övriga myndigheter.

Studeranden och läraren är jämställda samarbetsparter oberoende av arbetsfördelningen.

Framstegen i studierna anses inte endast vara studieprestationer, utan de innebär också att de studerandes tankearbete fördjupas, vilket i sin tur baserar sig på en kontinuerlig självbedömning. Den avslutande diskussionen kan gälla en bedömning av inläringen, utvecklingen av kunnandet och de studerandes framtidsplaner efter utbildningen.

Processutvecklingen:

Framsteg i studierna förutsätter att man under utbildningens gång följer med hur det personliga studieprogrammet genomförs. Både läraren och studeranden är

ansvariga för att de omständigheter tas upp som påverkar förverkligandet av det personliga studieprogrammet. Vid behov görs ändringar i inlärningsplanen och i planen för fristående yrkesprov inom ramen för anskaffningsavtalet.

Under processens gång kan det uppstå behov av ändringar. T.ex.:

- Uppgifterna i planen för fristående yrkesprov kan skrivas in efter hand som de blir justerade
- Tilläggstid kan beviljas för uppgifterna
- Skriftliga prestationer kan kompletteras och ersättas med muntliga prestationer
- Vid de skriftliga uppgifterna kan de studerande få använda textbehandlings- och korrekturläsningsprogram
- Andra kompenseringar metoder, som är individuellt lämpliga för de studerande, kan användas.

När utbildningen avslutas samlar läroanstalten in de studerandes kommentarer som en del av slutbedömningen. I kommentarerna bedöms också hur de personliga studieprogrammen har förverkligats, hur de behövliga resurserna (tid, utrymme, hjälpmedel m.m.) har räckt till och hur psp-processen har genomförts.

Läroavtalsutbildning:

Vid läroavtalsutbildningen tillämpas förordningen om yrkesutbildning. Ett personligt studieprogram görs upp för varje läroavtalsstuderande, utgående från läroplaner eller grunder för fristående examina som har godkänts av Utbildningsstyrelsen. I studieprogrammet beaktas också arbetsgivarens och studerandes behov. Studieprogrammet fogas till läroavtalet. Det personliga studieprogrammet utarbetas gemensamt av studeranden, arbetsgivaren och utbildningsanordnaren. Det är nödvändigt, i synnerhet vid läroavtalsutbildning som leder till en examen, att den läroanstalt som anordnar den teoretiska undervisningen och läroavtalscentralerna/-byråerna samarbetar när utbildningen planeras, de personliga studieprogrammen görs upp och läroavtalen godkänns.

Av det personliga studieprogrammet för en läroavtalsstuderande skall framgå: 1) den examen som skall avläggas, den grund för läroplanen eller för en fristående examen som iakttas i undervisningen samt examens omfattning;

2) de centrala arbetsuppgifterna;

3) den teoretiska undervisning som ingår i utbildningen;

4) hur de teoretiska studierna infaller under utbildningstiden;

5) de ansvariga utbildarna samt

6) övriga omständigheter som är nödvändiga med tanke på ordnandet av studierna, t.ex. omfattningen av den teoretiska undervisningen, dess innehåll och arrangemangen för den.

I studieprogrammet skall den studerandes tidigare utbildning och arbetserfarenhet beaktas och räknas till godo.

Speciella arrangemang:

Invandrarnas kunskaper, färdigheter och erfarenheter beaktas i sin fulla omfattning. Vid diskussionerna om invandrarestuderandes personliga studieprogram är det viktigt att man skiljer mellan å ena sidan de studerandes personliga och yrkesinriktade färdigheter och å andra sidan allmänna kulturbaserade omständigheter. Det är också motiverat att vid den inledande intervjun reda ut frågor som har samband med kultur och religion.

Med läs- och skrivsvårigheter avses speciella svårigheter i samband med läsning och skrivning, som står i konflikt med en studerandes övriga begåvningsnivå och inlärningsförmåga. Vid behov kan man för studerande med läs- och skrivsvårigheter arrangera stödkurser och genom dem kan man också av en speciallärare eller en modersmåslärare få ett utlåtande om läs- och skrivsvårigheterna, hur de yttrar sig och hur de påverkar utbildningen.

UTBILDNINGSSSTYRELSEN
Utbildningsstyrelsen/försäljning
Hagnäsgatan 2
Pb 380
00531 Helsingfors

Tfn: försäljning (09) 774 774 50
växel (09) 774 774
fax (09) 774 774 75
E-mail: myynti@oph.fi
Internet: www.oph.fi